

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v četrtek 29. septembra 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Kdor je sam v temi — teme ne vidi!

Najprej nekaj „pro domo sua“. Članka mojega „Načelo in njegovih nasprotnikov praksa“ se je „Sl. Narod“ na dveh mestih spominjal. Dobro znamenje. Bero nas! Nekaj jim že na vesti obvisi, kar sad obrodi mogoče že deset, dvajset let. Izpodtika se nežni „Narod“ ob enem mojem stavku. Mislil sem, da se smem tudi jez vsaj o daleč približati fini obliki odkritosrčnih doktorjev in onih nežnih in delikatnih bitij, ki vabijo ljudstvo, naj bi duhovnike metali po stopnicah itd. Ker niso proti tej pisavi ne „Mir“, ne „Edinost“, ne „Novice“ protestovali, kakor sedaj protestujejo proti katoliškemu shodu, mislil sem, da je ona oblika res dobra in vzorna. Varal sem se. Zopet nova skušnja, da liberalcev ne smemo nit: gledé oblike, še manj pa gledé nazorov posnemati. Liberalizem je, kakor je rekel papež Pij IX., „pestis perniciosissima“, „najpogubniša kuga“. Sedaj pa k stvari!

Liberalizem je evangelij, ki uči, da je človek popolnoma neodvisen od Boga ali vsaj v nekih dejanjih, n. pr. v politiki. So li pristaši tega evangelija tudi mej Sloveni? „Ni jih, ni jih!“ ta krik odmeva od vseh štirih vetrov Slovenije. Da pa bivajo, pričajo njih izjave, katerih nikdo utajiti ne more. Stritarju je n. pr. Bog trinog, cerkvene dogme: „Kdo bi se ne smejal nespameti taki“; širitisočevemu doktorju „iuris“ je jus — eape, „Sl. Narodu“ je papež „izvržek človeštva“ itd. V tem članku pa nečemo tu a posteriori, iz posledic dokazovati bivanje liberalizma, ampak iz obstoječih vzrokov. Ležeče pa nam je, da se prizna bivanje liberalizma, ker prvi korak do poboljšanja je: spoznanje in priznanje zmote.

1. Mi Slovenci smo tudi, kakor Nemci, Francozi iz Eve rojeni. Kakor v teh, tako je tudi v nas narava pokvarjena. Nizka čutnost se tudi v nas protivi ukazom nadnaravne naše vere katoliške. Ta zmagonosno zavlada prvi le tedaj, ako se poslužujemo sredstev nadnaravnih: molitve in sv. zakramentov. Ako tega ne delamo, prevlada čutnost in ta začne duhu narekovati liberalna načela: ni treba, da se tu in tu Bogu pokoriš. — Torej tudi mi Slovenci smo izpostavljeni nevarnosti biti liberalni. „Slovan ne more biti liberalce, odpadnik od vere“, je le pesek, katerega meče satan v oči slovanskim svojim žrtvam.

2. Slovensko razumnštvo, ne izjemši duhovskega stanu, smo se napajali v mladosti z nauki nemških leposlovcev, in sicer gotovo izključivo onih, ki so bili protestantje, racijonalisti, masoni, n. pr. Goethe, Lessing, Heine itd. Je li mogoče, da smo se mi Slovenci vsi popolnoma vbrinili brezverskim, antikatališkimi idejam onih spisov, ki so dostikrat tako mamljivo povite?

3. Naše šolske postavbe so — nekonfesionalne, saj jih sam zakonik tako imenuje. To se pa pravi, da mladina vzgojena po teh postavah, koncem

studij mora biti, kolikor se tiče postav, nekonfesionalna, brezverska. Ne trdim, da so vsi dijaki koncem učenja brezverci, ker vero po privatnem vplivu starišev in drugih katoliških mladinske ljubov vkljub brezverskim postavam ohranjajo, toda ako hočejo biti dosledni in se popolnoma udati sedanjemu šolskemu brezverskemu načrtu, morajo biti brezverci. So pa dijaki, ki nimajo učnikov, koji bi jih privatno prepričevali o resničnosti vere, torej ti so in morajo biti, morda ne iz svoje krivde — brezverci.

Dokler brezverska vzgoja traja, morajo biti tudi liberalci. Ako bi ne bili, bil bi čudež; ne bilo bi posledice, ko se dejstveno vzrok nahaja. Bog pa ne dela čudežev vsak dan. — Kaj pa „Vesna“?

Torej ne gledé na sadove, posledice, ampak zadostuje, da se opošteva vzrok, in priti se mora do sklepa: „Tudi mej Slovenci morajo biti ljudje, ki radikalno ali vsaj deloma zagovarjajo odpad od Boga, od papeža, od škofov.“

In vendar so mnogi na Slovenskem, tudi taki, ki so poslani „sicuti agni inter lupos“, koji trdijo, da ni liberalcev, da ni volkov, koji ne mogó pojmiti, kako je mogel Jezus Kristus, večna resnica in ljubezen, imenovati nekoje izmed človeštva „volkove“, ko so vendar vsi, vsi samo poslušna jagnjeta, — izven ljubljanskega škofa in goriškega preroka! Te zavračam: Teme ne vidite, ker sami ste v temi!

Zagovarjati moža in braniti njegovo stališče v družbi sv. Cirila in Metoda, moža, ki je zapustil dvorano, ko je šlo za versko šolo, dasi je Jezus Kristus rekel, „da on ne pozna človeka pred Svojim Očetom, kateri vere Njegov ne bode spoznaval pred svetom v javnosti“; pomagati ljudem, ki so pisali, da je papež izvržek; za mizo sedati z ljudmi, ki svojega škofa obrekujejo, blatijo, — ako ni to liberalno, proti Bogu, proti papežu, proti škofu, in

LISTEK

Zločin na porušenem mostu.

(Francoski spisal Jean Grange.)

(Dalje.)

I.

Moj oče in mati moja — pisal je g. Rémois — pohajala sta iz Pariza iz srednjega meščanskega stanu. Po svojih roditeljih, ker je bilo v obeh rodbinah razen njiju še nekoliko bratov in sester, nista razen vzgoje nič podedovala. Ne vem, ali je bil kedaj kak jedinec bolj ljubljn od svojih starišev, kakor sta mene ljubila oba roditelja. Osebito očetova nežnost je bilo obožavanje. On me nikoli ni karal, ali kaznil. Ker je bil oče moj tako popustljiv, morala je biti mati z menoj strožja. Uboga mati mi je umrla, ko sem bil v dvanajstem letu. Oče moj bi se bil lahko še oženil, saj še ni bil 50 let star, vender se je posvetil popolnem vzgoji.

Oče moj je bil kmalu na to vsprejet za pisarja pri Rivetovi in Andrieuxovi banki. S svojo vzorno pisavo, svojo marljivostjo, s svojim vzornim vedenjem prikupil se je svojim gospodoma, tako, da je bil, oženivši se v drugo, imenovan drugim blagajnikom z letno plačo 4000 frankov. Neveliko imenje svoje

soproge je vložil v banko, obresti je dajalo na leto 600 frankov.

Živeli bi bili srečno, da bi ne bil oče hrepenel po službi prvega blagajnika. Za ta posel je imel vsa potrebna svojstva in pravo; nedostajala mu je samo kavecija. Ta je bila vzrok prenapete štedljivosti pokojne matere moje, a še večje po njeni smrti. Štedljivost se ni tikala ravno hrane, temveč stanovanja in pohištva. Oče moj je sicer trdil — in možno, da je imel prav — da je dobro rejena rodbina vselej dostatno preskrbljena s stanovanjem in pohištvom, in da bilo bi nespametno, ako nismo primorani vzprejemati „uradnih“ obiskovanj, če vtaknemo tretjino ali celo polovico dohodkov v stanarino in hišno opravo. Zbog tega ni bilo pri nas srebra. Rajši imam, dejal je moj oče, žlico od „novega“ srebra, je-li v nji dobra polivka, nego „sreberno“ žlico s slabo in netečno polivko.

Končno so spravili vkupe teh 30.000 frankov — toli je trebalo za kavecijo — in oče moj je postal blagajnik Rivetove in Andrieuxove banke.

Po dovršenih študijah stopil sem tudi jaz — bilo mi je dvajset let — kot „commis“ v napominano banko, v koji je oče moj imel vloženo vse svoje premoženje. Skupnega kapitala bilo je jeden milijon, 500.000 frankov prinesel je gospod Rivet, a drugo polovico gospod Andrieux. Oba bankerja bila sta s svojim blagajnikom tako zadovoljna —

moj oče je bil obema vodnik in svetovalec v kočljivih trgovskih zadevah — da sta mu ponudila kompanjonstvo. To je bilo vrhunec očetovih želj. Po njega mnenju, kar se dostaje rednosti in poštenosti, slula je Rivetova in Andrieuxova banka med prvimi. Sledila je takoj za „Crédit foncier“, za „Francosko banko“ in za Rothschildovimi zavodi. Ni trenutja nisem pomišljal, tej banki zaupati i premoženje soproge svoje, kojo sem vzel 23 let star.

Še danes mi zvené po ušesih ugovori starega odvetnika žene moje, ki je trdil, da ni dobro in pametno v jeden koš vkladati vseh jajec.

„I čemu bi ne“, dé oče, — „je-li koš trden in na varnem kraju?“ ter dostavi: „Ali bi se obotavljali, vložiti Lujizino doto v Francosko banko ali v kako Rothschildovo banko?“

„Izvestno ne“, odgovori notar.

„Naj bode!“

Ko sem bil star 30 let, imeli smo 600.000 frankov vloženi v Rivet-Andrieuxovem in Rémois-ovem zavodu. Moj oče je nameraval najeti lagodnejše stanovanje in nakupiti potrebne hišne oprave in srebra. Toda človek obrača, a Bog obrne, žena moja in obe hčerki obole. Zdravniki se izjavijo, da pariško podnebje ne ugaja njih zdravju, in najbolje za nas, če se preselimo v južno Francosko.

(Dalje sledi.)

sicer „in necessario“, — ako ni to liberalno, potem pa ni več razlike med Bogom in satanom, med katoličanom in masonom.

Vkljub tem jasnim dokazom se bode vendar kričalo: „Ni liberalcev na Slovenskem!“ „Pro ratione stat voluntas!“ Da, mi bi radi videli, da bi liberalizma ne bilo med nami; a bolezen, tajiti, ko faktično je v narodu, ni ljubezen, ampak sovraštvo do naroda. Nas ono trdovratno tajeje ne bega, ampak nas še potrjuje, da je liberalizem na Slovenskem, in sicer, da se je nekaterim tako globoko že zajel v kri in dušo, da so začeli smatrati želaž za resnico, — da sami v zmoti zmote več ne razvidevajo! Dosledni, da vrana vrani ne izkljuje očij!

Liga + 1.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Notranje dežele.

Češko. Staročeski predlog o vrenju jezikovnih razmer pri javnih uradih obsega 23 paragrafov. Prvih jednajst paragrafov se strinja s predlogo deželne odbora glede na jezikovno enakopravnost pri avtonomnih uradih. V paragrafi 12 do 19 so določbe, katere se nahajajo v jezikovni naredbi iz 1880. leta. Zadnji paragrafi se pa tičejo notranjega službenega jezika državnih uradov. Vojaške urade so izključili predlagatelji iz tega predloga. Za druge urade se pa določa, da rabijo v notranji službi jezik, ki je navaden v kakem okraju. Če kak jezik govore štiri petine prebivalstva, potem je izključno ta jezik notranji jezik. Deželnemu šolskemu svetu pa bodi notranji uradni jezik jezik tistih šol, ki so podrejene dotičnemu oddelku deželnega šolskega sveta. Nadalje naj bode tudi v notranjem službenem občevarju jezik adresatov.

Vnanje države.

Srbija. Naprednjaško glasilo misli, da se ni bati v Srbiji niti državnega prevrata niti vstaje. Vstaja sedaj ni lahko mogoča, ko je vojska tako številna. Zajčarski vstanek trajal je pač le tako dolgo, da so se vojaki dobro pripravili.

Turčija in Rusija. Turška vlada baje misli na rusko noto dati jako rezek odgovor. Naglašala bode, da so razmere med Bolgarijo in Turčijo njene notranje stvari, v katere se nema nikdo vtikati.

Francija. Francoski listi so se sedaj jeli pogajati za civilne krste, kajti civilni zakoni jim več ne zadoščajo. Pri tej ceremoniji, ki se bi vršila pred stanovskim uradnikom, bi morala biti tudi boter in botra, katera bi obljubila, da prevzameta nad otrokom nekako telesno in duševno varstvo. Namen tem krstom bi bil, otroke popolnoma odtegniti sv. cerkvi. Jeden tak slučaj krsta se je že prigodil in se je izdelala o tem posebna listina. Seveda liberalci s tem še niso zadovoljni, da bi taki krsti bili samo dovoljeni; temveč bodo zahtevali, da se postavno uvedó. V zbornici se bode najbrž v kratkem postavil kak predlog v tem smislu, ali bode gotovo odklonjen, ker zmerni republikanci se pač ne bodo dali pridobiti za take stvari. Radikalci pa kujejo nekoliko take naklepe proti cerkvi tudi zaradi tega, ker bi radi vse katoliške odrinili od republike. Bojé se namreč, da bi republika ne postala konservativna in cerkvi pravična.

Italija. Znano je, da zadnji čas se jako množé roparstva in uboji na Siciliji. Celo v večjih krajih ljudje neso varni pred roparji. Sedaj so v Palermu zaprli 16 roparjev, ki pa imajo še več drugih zaveznikov. Seveda bode še-le sodnja preiskava pokazala, če so res prave tičke prijeli.

Nemčija. V Berolinu so bile tri dopolnilne volitve za mestni zbor. Zmagali so zopet socijalni demokratje in sicer s precej večjo večino nego pri občnih volitvah. Vidi se torej, da se socijalizem v Nemčiji vedno bolj krepi.

Anglija. Še sedaj ni odločeno, kako bode z irskim zakladom, ki je pri nekem bankirju naložen v Parizu, če tudi 5000 iztiranih irskih zakupnikov živi v največji bedi. Tajnik društva irskih zakupnikov se je izjavil, da pride na Irskem do upora, če nova vlada v kratkem kaj ne stori za stradajoče Irce. Tudi irski poslanci ne bodo mogli podpirati vlade. Irski vodje so se zadnji čas posvetovali, kako bi bilo mogoče dobiti gori omenjeni irski zaklad iz Pariza, da bi potem z njim podpirali irske zakupnike.

Belgija. Zaradi kolere se bodo letos novinci jeden mesec pozneje poklicali k orožnim vajam. — Odsek za revizijo ustave začel je svoje delo. Vlada hoče, da bi se senat volil po volilnih možeh.

Afrika. Francoski vojaki so baje nedavno dobro naklestili Dahomejce. Poslednji zgubili so jako mnogo pušk in streliva. Vse te puške so pa, kakor so se Francozi prepričali, nemškega dela.

Izvirni dopisi.

Iz logaškega okraja, 26. septembra. (Potreba v Logatecu bivajočega advokata.) Naš

politični okraj je, kakor v obče znano, šteti v vrsto največjih na Kranjskem. Med drugimi obsega tri sodne okraje in ravno toliko davkarij. Kar je tu posebno poudariti, je leena trgovina, raznovrstni obrti, in iz tega izvirajoči živi promet, ki mu ga na Kranjskem kmalu nikjer ni jednacega! Samo po sebi se umeje, da mnogo in mnogo strank trgovskega in obrtniškega stanu, ki imajo skoro da sleherni teden zaradi svojih pravnih zadev mnogo posla pri sodiščih!

Kdor vse te razmere natanko pozna in uvažuje razne neprilike, s katerimi se je zlasti trgovcem in obrtnikom v našem okraju boriti, če hočejo doseči o pravem času svojo pravico, ta se mora v istini in z vso opravičenostjo čuditi, kako to, da smo pri nas še vedno brez odvetnika.

Koliko stroškov in potov prouzučuje to pomanjkanje odvetnika našim ljudem, vé le oni povedati, komur so te in take razmere dobro znane. V našem političnem okraju imamo sicer tri notarje, vendar odvetnika nimamo nobenega! Tako jih je cela vrsta strank, ki si morajo iskati ga v Ljubljani, ali pa v Postojini, in dostikrat je ta njih pot in trud zastoj!

Zbog tega si sme jeden ali drugi gg. odvetnikov ali odvetniških kandidatov v svesti biti, da bi se pač ne kesal, kdor bi si izbral Logatec za svoje bivališče. To je splošna sodba naših ljudij, ki morajo iskati si odvetniške pomoči zunaj okraja! Da je ta sodba opravičena in da so tukajšnje pravne razmere v resnici vabljive za odvetnika, omenimo le toliko, da je zlasti v zadnjem času zastopanje tako obširno, da se ob navadnih dnevih, ki so določeni za obravnave, snide po 5, 6 in tudi več odvetnikov, da zastopajo svoje stranke, in nastane kar prava gneča v uradu. In vse te zastopnike si morajo stranke iti iskat v Ljubljano ali pa v Postojino, kjer zgube obilo časa, napravijo si obilo stroškov, in če še prigodi, se se je marsikateremu vrniti brez vspeha domov. Tako bi pa vsaka stranka potoma lahko svoj posel pri njem opravila.

Občna je zato želja tukajšnjega prebivalstva, zlasti izmed omenjenih trgujočih stanov, da se nastane v našem kraju stalno kak odvetnik, in v to svrhu napisane so te vrste:

Z Vipavskega. Strah pred kolero je utemeljen tudi med Slovenci, ker nas uči tudi preteklost, da je tudi po naših krajih že večkrat hudo razsajala. Slovenci pa niso le vsigdar slušali danih naredb v omejenje in zatiranje te neznane morilke, temveč so tudi vselej kot verni kristijani prosili Boga pomoči po priprošnji svetnikov, katere v ta namen že od nekdaj posebno časté.

Gotovo je tudi ravno zato po Slovenskem precej cerkvi pozidanih onim svetnikom v čast, katerim se še posebno priporočamo za odvrgenje kužnih bolezni.

Brez dvoma so tudi Vipavci pred kakimi 250 leti — ali po kaki obljubi, storjeni ob času kužnih bolezni, ali pa v odvrgenje bolezni sploh — pozidali v Podberjih pri St. Vidu v čast sv. Kozmi in Damijanu, sv. Roku in Sebastijanu prostorno in kaj lepo zidano podružnico, v kateri so se zbirali k službi božji in prosili Boga odvrgenja kužnih bolezni.

Dne 29. avgusta 1885 pa je grozovita nevihta, katera je tukajšnjemu ljudstvu še vedno v prežalostnem spominu, povzročila toliko nalič, da je ona cerkev za kake tri črevlje bila z vodo napolnjena, zunaj pa z raznim zasipom krog in krog zasuta; vsled te nezgode je cerkev toliko trpela, da je od takrat bilo nemogoče, v nji imeti službo božjo, in v tako žalostnem stanu je ta cerkev še danes.

Lastnega premoženja, s katerim bi se cerkev popravila in prenovila, ne premore, in kakor ljudstvo poprave želi, bo ono moglo le malo pripomoči, ker ga tarejo leto za letom slabe letine, razne trtne bolezni, katerim se je letos pridružila še nesrečna toča.

Verni katoliški Slovenci! Sporočila od raznih stranij nam zopet naznanjajo, da sem nam bliža kolera, strašna šiba božja, bolj in bolj. Priporočajmo se svetnikom v njih priprošnji za odvrgenje te šibe božje. In ker je ravno tem svetnikom v čast pozidana cerkev v Podberjih, sklenilo se je, to cerkev zdaj zopet popraviti in prenoviti vsaj toliko, da se bo mogla v nji opravljati služba božja. Teh poprav pa zaradi novštine ne zmora sama domača farna občina. Prosim torej prav lepo tudi pomoči od drugod. Pomagajte, verni Slovenci, po svoji znani dobrosrčnosti!

Vsak, tudi majhen dar, se bo s hvaležnostjo sprejel in vestno v ta namen porabil. Gotovo pa bodo tudi za vsacega posameznega darovalca pri Bogu prosili sv. Kozma in Damijan, sv. Rok in Sebastijan, da jih Bog obvaruje kolere in drugih kužnih bolezni, in da jim njih darove bogato povrne tu in v večnosti!

Doneske hvaležno sprejema podpisani.

V St. Vidu pri Vipavi v dan sv. Kozme in Damijana.

Janez Demšar, župnik.

V Zagrebu, 25. septembra. Mnogi bi mislil, da je sedanja večina hrvatskega sabora tako složna in čvrsta, da jej je obstanek zagotovljen še za dolgo časa. Ali temu ni tako. Res je pri zadnjih volitvah zmagala narodna stranka v ogromnej večini, samo nobeden ne vprašaj, kako in s pomočjo kakšnih sredstev. Vlada je namreč hotela, da ima večino v saboru, pa se dalje ni vprašalo, kakšni so kandidati, samo da priznavajo današnje stanje kot normalno in edino rešilno za Hrvatsko. Ne ljubezen do domovine niti do naroda nego večidel sebičnost je pripeljala naše poslance v sabor. Ni čudno tedaj, če taka stranka v načelih omahuje, ko pride do razpotja. Tako bode reško vprašanje gotovo razdelilo stranko na dva dela. Saj se že zdaj piše po časopisih, da je hrvatski minister Josipović zato, da se Reka odstopi, dočim ban hoče, da ostane to vprašanje nerešeno. Oba bosta imela svoje privržence, vendar pa se nadejamo, da jih bode malo potegnulo z ministrom, kajti to bi pomenilo že pravo izdajalstvo domovine, ko bi se dovolilo, da se odstopi kos zemlje drugi državi. Pa tudi radi srbstva mora priti do razdora. Poznato je, da so pravoslavni zastopniki na hrvatskem saboru zedinjeni v takozvanem srbskem klubu ter se tudi zovejo srbska stranka. Le ta stranka podpira vlado, ker nahaja z druge strani v njej zaslombo. Ali zahteve njene presegajo že vse meje dostojnosti. Če tudi imajo kot drugoverci popolno avtonomijo v cerkvenem in šolskem pogledu, zahtevajo, da se priznajo kot drugi politični narod na Hrvatskem in da imajo tudi v političnem pogledu svojo avtonomijo. To so sprevideli mnogi hrvatski poslanci, pa so se osvestili ter mislijo, če tudi so v istej stranki, proti tem nakanam od strani srbske delovati, da se vzdrži Hrvatska nerazdeljena v političnem pogledu. Če so pravoslavni in katoličani skozi stoletja složno in mirno živeli kot Hrvati, zakaj ne bi tudi v bodoče, in sicer tembolj, ker pravoslavni nimajo nobenega tehtnega uzroka, da se proglašujejo kot druga narodnost. To je le izrastek poznate slovanske nesloge, a pri nas še posebej neka obest, ki je omamila pravoslavno prebivalstvo, da na tak način oslabi ne le Hrvata, nego tudi sebe na korist tretjemu.

So pa še tudi mnogi drugi razlogi bolj privatne narave, ki delijo poslance na stranke. V prvem redu so gotovo poslanska mesta na splošnem saboru ogerskem, katerih je le 40, tedaj premalo, da bi se mogel vsak privrženec vlade nagraditi. Po navadi pa se volijo v ta splošni sabor že poznati izkušeni možje, tako da pride vsakih pet let le prav malo novih na vrsto. To seveda povzročuje zavidnost, ker to poslanstvo mnogo nosi. A da se opredeli kak red, kako bi imeli slediti eden drugemu, o tem ni misliti, ker se vsakih pet let tudi hrvatski sabor na novo voli. Take nezadovoljnosti je treba seveda na drugi način zadovoljiti, če se dá, bodisi že s kakšno boljšo službo, ali s podporami v gmotnem pogledu.

Kako dolgo pa se more taka večina vzdržati složna, večina, ki ni zbrana po načelih pravega domoljubja, ki nima pri svojem delovanju tudi prave etične podlage, to si more vsakdo sam razjasniti. Naj dobi narod malo več slobode, naj se ideja pravičnosti in enakopravnosti po krščanskih načelih bolj razširi, razpršile se bodo take skupščine povsodi, pa tudi na Hrvatskem.

Deželni zbor kranjski.

(Peta seja, dne 27. septembra.)

(Dalje.)

Poslanec Kersnik poroča o pravici javnosti epidemijskih bolnic, katere napravijo občine na Kranjskem za čas, dokler trajajo epidemije.

Naprava epidemijskih bolnic (bolniških kolib, zasilnih in drugih takšnih bolnic) zadeva, kakor skušnja učí, pri občinah, seosno po deželi z večine na velike težave, če tudi so občine po državnem zdravstvenem zakonu v to zavezane, kar je tudi upravno sodišče že večkrat razsodilo.

Uzrok, da se občine branijo napravljati navedene bolnice, ne tiči le v tem, da občinam večkrat primanjkuje potrebnih denarnih sredstev za napravo in vzdrževanje takih bolnic, temveč v prvi vrsti zlasti v tem, da se troški, ki naraščajo za oskrbovanje bolnikov v omenjenih bolnicah, ne morejo tako iztirjevati, kakor oskrbovalni troški v javnih bolniških zavodih, temveč edino le na podlagi domovinskega zakona.

Vrh tega je način, kako se oskrbovalni troški za bolnike v takih bolnicah zaračunijo in odmerijo, ne le težaven, temveč velikokrat tudi popolnoma neenakomeren in nerazmeren, ker manjka za to posebnih propisov. Domovinske občine se zatorej večkrat z največjo trdovratnostjo branijo povrniti oskrbovalne troške dotičnim občinam, kjer so se zdravili bolniki, kar zopet mnogokrat prouzročuje jako obširne in dolgotrajne obravnave.

Te okoliščine tem nujnejši zahtevajo, da se zakonito pravna povračilo v epidemijskih bolnicah naraslih oskrbovalnih stroškov, ker je vprašanje zaradi naprave takih bolnic vsled preteče koleré zdaj zopet prav nujno postalo.

Vsled naročila prevzvišenega gospoda ministerkega predsednika in voditelja c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 1. septembra t. l., št. 3090, prosilo je c. kr. deželno predsedstvo deželni odbor, naj potrebno ukrene, da se visokemu deželnemu zboru kot nujni predlog predloži načrt deželnega zakona, s katerim se navedenim bolnicam za čas, dokler trajajo epidemije, prizna pravica javnosti ter s tem zagotovi, oziroma olajša izterjevanje oskrbovalnih stroškov.

Deželni odbor je popolnoma prepričan o nujnosti takega zakona ter je vsled tega dogovorno s c. kr. vlado izdelal dotični načrt zakona ter v istega sprejel tudi določilo v tem smislu, da oskrbovalno pristojbino za vsakega bolnika in za vsak dan, pri kateri se sme poleg stroškov za bolnike, oskrbovane v omenjenih bolnicah, v poštev vzeti tudi primerno obrestovanje stroškov, izdanih od občine za napravo, oziroma za pohižje dotične bolnice, določi potem, ko je ponehala epidemija, politično deželno oblastvo v sporazumu z deželnim odborom.

Razven mesta Ljubljane so se do zdaj ustano-vile epidemijske zasilne bolnice na Rakeku, v St. Petru, Kranju, na Javorniku, v Kranjski Gori, Domžalah, Kamniku in v Litiji; po obstoječem poučilu o koleri je vsaka občina dolžna skrbeti za primerne prostore v svrhu sprejetja za koleru obolelih.

Sprejet je bil naslednji načrt zakona:

Z a k o n

z dne . . . . .

veljaven za vojvodino Kranjsko, o pravici javnosti, priznani epidemijskim bolnicam, katere napravijo občine na Kranjskem za čas, dokler trajajo epidemije.

Po nasvetu deželnega zbora vojvodine Kranjske ukazujem takó:

§ 1. Epidemijske bolnice (bolniške kolibe, zasilne in druge takšne bolnice), katere napravijo občine na Kranjskem, uživajo, dokler trajajo epidemije, gledé bolnikov, z otrovnimi ali nalezljivimi boleznimi okuženih in v njih oskrbovanih, pravico javnosti v zmislu zakona z dne 1. maja 1869. leta, drž. zak. št. 58.

§ 2. Oskrbovalno pristojbino za vsakega bolnika in za vsak dan, pri kateri se sme poleg stroškov za bolnike, oskrbovane v omenjenih bolnicah, v poštev vzeti tudi primerno obrestovanje stroškov, izdanih od občine za napravo, oziroma za pohižje dotične bolnice, določi najkasneje nemudoma potem, ko je ponehala epidemija, politično deželno oblastvo v sporazumu z deželnim odborom.

§ 3. Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno, izvršiti ta zakon.

Poslanec Povše poroča o prošnji občin v Bohinjski dolini za podporo v povzdigo pravičnega planinskega gospodarstva in mlekarstva. V prošnji, katero je predložil poslanec Mesar, se naglašava velika važnost planinske pašé za gorskega kmeta. A pravilno gospodarstvo planinsko je pri nas še jako zanemarjeno. Treba je narediti in popraviti pota, trebiti planinski svet, očistiti ga kamenja in grmovja, nauesti gnoja, treba je hlevov za živino in vodnjakov, prostorov za podelovanje mleka v maslo in sir, shramb za izdelke iz mleka itd. Z ozirom na to naj bi deželni zbor izdatno podpiral ali vsaj vzodbujal gospodarje za izboljševanje planarstva in mlekarstva v Bohinju in v planinskih krajih sploh.

Poročevalec nasvetuje:

Prošnja občin na Bohinjskem izroča se deželnemu odboru s priporočilom, da iz svote, dovoljene v to svrhu za povzdigo kmetijskega napredka podeli primerno svoto v podporo planinarstva, ter porazumno s kmetijsko družbo pospeši planinarstvo, osebito na Bohinjskem.

Poslanec Mesar pa utemeljuje naslednji predlog:

Deželni odbor sme porabiti znesek do 1000 gld. za izboljšanje planinskega gospodarstva in mlekarstva v Bohinju in drugih občinah radovljisko-kranjskogorskega okraja, o čemur naj svojedobno deželnemu zboru poroča.

Poslanec baron Schwegel ni zadovoljen s tema predlogoma, zato nasvetuje:

Prošnja občin v bohinjski dolini za podporo v povzdigo planarstva in mlekarstva se odstopi dež. odboru z naročilom, da stvar preišče in za planarstvo v političnih okrajih kamniškem, radovljiskem in kranjskem v potrebi dovoli podpore do 1000 gld. in zato skrbi za dodatni kredit.

Ko so govorili še poslanec Murnik, Kersnik, Mesar in poročevalec Povše, bila je barona Schwegla resolucija soglasno sprejeta.

Poslanec Murnik poroča o prošnjah županstev Kolovrat, Kanderše in Aržišče za preložitve okrajne ceste pri Zagorju ter nasvetuje:

Prošnje občin: Kolovrat, Kanderše in Aržišče izročajo se deželnemu odboru v rešitev in poročanje v prihodnjem zasedanju. — Obvelja.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

(Shod katoliško-političnega društva v Dobu.) Dne 9. oktobra priredi Katoliško - politično društvo shod v Dobu, in sicer popoldne ob 1/2 4 uri. — Natančni vspeled objavimo pozneje.

(Žalostna, le pri naših liberalcih mogoča osmina.) Danes minulo je že osem dnij, odkar si je „Slovenski Narod“ v svoji notici: „Und alles ist Dressur“ izmislil kar na enkrat dve okrožnici ter ju podtaknil knezoškofu ljubljanskemu. In v osmih dneh njegova liberalna premetenost še ni mogla zaslediti in objaviti dotičnih okrožnic; toda tudi njegova liberalna poštenost in liberalna njegova vest se v osmih dneh ni vzbudila toliko, da bi bil preklical dvojno debelo laž, katero je razširil med svet o svojem škofu. Tako lagati in tako ostudno ravnati morejo edino le ljudje, ki so izgubili popolno ves čut za poštenost.

(Kanično vmeščen) je bil danes č. gospod Matej Jereb na faro Kropo.

(Hujskanje čez Sotlo.) Včerajšnji „Obzor“ ima telegram iz Ljubljane o završenju deželnega zbora; med drugim pravi: „Dr. Tavčar in Hribar su žigurali nedostatke, koji se pokazuju u našem političkom životu, pa su i svoje mnijenje rekli o stranki biskupa Missija. Žitnik i Klun su nastojali, da ih pobiju, ali nije jim pošlo za rukom.“ S takim sumničanjem se širi slovanska vzajemnost od ljudij, ki stojé na izrečno narodnostnem temelju.

(Koroški deželni zbor.) V četrti seji dne 16. sept. izročili so se razni predlogi dež. odbora in 13 došlih prošenj dotičnim odsekom. Med predlogi dež. odbora je tudi predlog o ustanovitvi hranilnic in posojilnic po sistemu Raiffeisen. — Peta seja je bila dne 19. sept. Več došlih prošenj in predlogov dež. odbora se izroči raznim odsekom. Sprejme se na zahtevo vlade prenařeni načrt postave, kako se naj oskrbujejo učitelji, ki so za časa svoje vojaške službe postali nezmožni za podučevanje v šoli. Posl. dr. Abuja predlaga, naj se dovoli pogorelcem v Medgorjah (Maglern) 1000 gld. dež. podpore. Posl. Herbert-Kerchnawe predlaga, naj se dovoli pogorelcem v St. Lenartu 2000 gld. podpore. Oba predloga se izročita finančnemu odseku. V šesti seji dne 20. sept. se brez debate odobré predlogi fin. odseka o računskih zaključkih za leto 1890 in o upravi kor. šolskega zaklada za l. 1891. Daljša debata je bila o predlogu dež. odbora gledé grajenja nove vojašnice, za katero je proračunjenih 143 500 gld. Dvoje prošenj in več predlogov se izroči odsekom. — Sedma seja dne 21. sept. Občini Pliberk se dovoli prihodnje leto pobirati 4 gld. doklade na vsak hektoliter žganih pijač, mestu

Beljak se dovoli istotaka doklada 4 gld na pivo in 4 gld. 50 kr. na žgane pijače. Na predlog finančnega odseka se sklence pobiranje dež. doklade na žgane pijače na isti način kakor dosedaj. In sicer kaže dotični proračun 139.000 gld. dohodkov in 26.326 gld. stroškov. Računski zaključki raznih dež. zakladov za l. 1890 se odobre. Reši se še več manj važnih zadev. Pri debati o dež. hiralnici se je posl. dr. Luggin oistro pritoževal, da se je dež. zbor tako naglo sklical. S 17 glasovi se na predlog fin. odseka odkloni po posl. dr. Abuji in Herbert-Kerchnawe nasvetovana deželna podpora za pogorelce v Medgorjah in St. Lenartu. Zoper ta predlog so govorili dež. predsednik, dr. Abuja in Herbert-Kerchnawe. — Osmaja seja je bila dne 23. sept. Sklene se, da se imajo dohodki od lovskih kart (proračunjeni na 7335 gld.) porabiti za šolske potrebe. Odobri se računski zaključek dež. šolskega zaklada za l. 1891. Potrebščina je znašala 429.602 gld. 99 kr., dohodki 60.111 gld. 93 1/2 kr.; iz dež. zaklada se tedaj dodá 369.491 gld. 5 1/2 kr. Brez debate (!) se na to odobri tudi šolski proračun za l. 1893., ki kaže potrebščin 468.200 gld., dohodkov 55.944 gld.; dežela mora tedaj dodati 412.256 gld. Slovenska gg. poslanca sta glasovala proti tej točki. Rešilo se je še več cestnih zadev. Poslanec Kiršner stavi samostalen predlog, naj dež. odbor v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona, s kojim se določuje, da se za kmetijske občine uvede direktna volilna pravica in da se pomnoži število poslancev za kmetske občine. Kiršner je v daljšem govoru utemeljeval svoj predlog in rekel, da se bodo slični predlogi bržkone stavili tudi v drugih deželnih zbori. Zato „napredna“ Koroška ne sme zaostajati

—r—

(Slovensko gledališče.) Danes, dne 29. t. m., bode otvoritvena predstava v novem deželnem gledališču po naslednjem programu: Overture iz Glinkove opere „Ruslan in Ludmila“. „Prolog“. Zložil A. Funtek, govori g. Ign. Borštnik. „Alegorija“. Potem se bode predstavljala tragedija „Veronika Deseniška“, katero je po Jurčičevem izvorniku za gledališče predelal Ign. Borštnik. Kostumi so od „Narodnega Divadla“ v Pragi in deželnega gledališča v Zagrebu. Začetek ob 7. uri. Pri predstavi svira orkester domačega pešpolka št. 17. Kakor čujemo, bili so že včeraj malone vsi sedeži razprodani. Zaradi obilnih stroškov so cene za prvo predstavo zvišane. Jutri se ponavlja „Veronika Deseniška“.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 18. do 24. septembra: Novorojenih 18, umrlih 23, zbolelo je 35 oseb, največ za grižo.

(Požari.) Iz Celovca se nam poroča: Zeló pogosta so v zadnjem času na Koroškem poročila o večjih ali manjših požarih; le malokdaj se pa izve, kaj je vzrok tem pogostim požarom. Zeló hudo prizadeta sta v tem v zadnjem času St. Lenart v Labudski dolini in Medgorje. V St. Lenartu pogorelo je po noči od 12. do 13. septembra 21 hiš in 25 gospodarskih poslopij, vkupe tedaj 46 poslopij. Mnogo pogorelcov je izgubilo po požaru prav vse svoje imetje, vsi pa letos spravljeno krmo. Tudi precej živine je ostalo v ognju. Škode je okrog 200.000 gld., od teh je zavarovanih le okoli 85.000 gld. — Po noči dne 18. septembra ob dveh začelo je goreti v Medgorjah (Maglern) blizu Podkloštra. Vas šteje 22 hiš; od teh jih je pogorelo 20, le prva in zadnja sta ostali. Večinoma so prebivalci rešili le življenje. Obleka, vsa hišna oprava, žito, krma, — prav vse je zgorelo. Tudi nekaj živine in kuretine je ostalo v ognju. Škode je okrog 90.000 gld., zavarovanih pa le 19.000 gld. Mej drugim je zgorelo tudi nad 350 gld. gotovine! — Na obeh krajih je beda neizmerna, kajti zima je že blizu. Povsod pa se nabirajo prostovoljni doneski, da se tako olajša vsaj najhujša revščina. Hranilnica v Volšberku je za pogorelce v St. Lenartu podarila 2000 gld., koroška hranilnica za pogorelce v St. Lenartu 1000 gld., za one v Medgorjah 500 gld. Čast. knezoškofijski ordinarijat je ukazal, da se imajo za revne pogorelce po cerkvah pobirati milodari.

(Kneippova pravila zoper koleru.) Kadar nastane epidemija, zaupaj v Boga in bodi brez strahu! Vsako jutro in vsak večer si krepko umij prsa in trebuh z 19—22 stopinj gorko vodo; požveči 10 do 12 brinovih jagod na dan. Neobhodno je potreben sveži zrak in tečna hrana, dobra pitna voda, odstranjevanje vsake nesnage, red pri jedi in spanju, veselo in brezskrbno sree. Varovati se je: žganja,

močnih vin, velike vročine, slabega prebavljenja, prevročih pijač (kava, čaj, kuhano vino), prehlajenja želodca, nerednega življenja, britkosti in strahu.

(„Südmark“.) Občni zbor tega bojovitega društva, ki ima blagi (?) namen slovenskega oratarja pregnati s slovenske zemlje, je bil dne 17. septembra v Radgoni. Nemško-liberalni listi pa z izidom občenega zbora niso zadovoljni, ker se kaže, da društvo gre rakovo pot! Zato pa so po nemških listih cele jeremijade o „nebriznosti“ nemškega občinstva proti temu „prepotrebemu“ društvu itd. Lani je imela „Südmark“ vkupe 6881 gld. 49 kr. denarnega prometa. Posebno pozornost hoče to društvo v bodoče obračati na ustanovitev kmetijskih posojilnic. No, k vsej sreči stara prislovica „Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus“ do danes še ni izgubila veljave! Liga + 4.

(Madjarska tolerancija.) Iz Medjumurja poroča „Obzor“ zanimivo vest. Nekaj Hrvatov je prosilo madjarsko čitalnico, naj bi jim naročila kak hrvatski list in bodite tudi „Narodne Novine“, pa bi sami tudi se zapisali vanjo. A na izrecno narodnostnem stališču stoječi Madjari tega niso hoteli dovoliti. Tudi jezik hrvatski sovražijo, če tudi piše v duhu — madjarskem!

(Razstava sadja in zelenja) se je otvorila v ponedeljek v Križevcih. Otvoril jo je kmetijski podružnični predsednik baron Ljud. Ožegović.

(Tihotapstvo.) Z Reke se poroča, da je finančno oblastvo prišlo na sled tihotapstvu. Reški vinski trgovec Burich je namreč turška vina proti znižani carini uvažal kot italijanska vina, zato bi moral plačati 50.000 gld. globe. Finančni minister je poslal posebnega pooblaščenca, da preišče to zadevo.

Raznoterosti.

— Anarhistična zarota v Bologni. Notar Barbonti v Bologni je te dni našel pred svojim stanovanjem veliko bombo napolnjeno z nitroglicerinom. Hitro je stopil na fitilj (lunto) in tako odstranil nevarnost. Ko bi bila ta bomba razpočila, bila bi gotovo napravila silno škodo. Policijska preiskava je pokazala, da je v mestu razširjena anarhistična zarota. Osemdeset oseb so že zaprli.

— Ognjenik na delnice. Kakor se poroča iz Mehike, osnovalo se je delniško društvo ameriških kapitalistov, ki bode zgradilo električno železnico na ognjenik Popocatepet tl. Po tej železnici bodo s te gore vozili led in žrepla. V žrelu tega ognjenika so namreč velike množine žrepla.

Telegrami.

Dunaj, 28. septembra. Požunska policija je prišla petdesetletnega moža v tamošnji prodajalnici dragocenosti. V policijskem poslopu je ta mož si hitro z britvijo prerezal grlo. Pri njem so našli več urnih verižic in certifikat glaseč se na ime Alojzij Szermersedy. Policijska poizvedovanja so pa pokazala, da je ta samomorilec izvršil poskusa ropnega umora pri urnem fabrikantu Stolle v Fünfhausu na Dunaju in pri urarski vdovi Sotolar na Dunaju, in umoril zlatarskega delavca Schütza v Währingu.

Dunaj, 29. septembra. Taaffe se je pripeljal iz Nalžova na Dunaj.

Krakov, 28. septembra. V Krakovu ni nikdo hudó zbolel za kolero. Iz previdnosti

se tudi manj sumni bolniki nosijo v kolerno bolnico v opazovanje. Poljski listi poročajo, da se kolera zopet bolj širi na ruskem Poljskem.

Krakov, 29. septembra. Tukaj je jeden zbolel za kolero, v Podgorju tudi jeden.

Budimpešta, 29. septembra. Zbornica poslancev je izvolila delegate. — Nezavisne stranke pristaš Kowacs je interpeloval ministerskega predsednika, če trodržavna zveza obstoji še v vsej resnosti.

Budimpešta, 29. septembra. Kakor časopisi poročajo, je danes jeden umrl za kolero podobno boleznijo. Štiri kolere sumne bolnike so na novo sprejeli v bolnišnico.

Novi York, 28. septembra. Na krovu ladije „Bohemia“ so zopet trije zboleli za kolero.

Tuji.

27. septembra.

Pri *Matiću*: Vidali, trgovec, iz Trsta. — Fünk, trgovec; Pessl, hotelir, iz Grada. — Janeba, Spira, Fischer, Sturm, trgovci; Jakseh, prokurist; Kirehner, tovarnar; Poppelbaum, tovarnar; Hafner, Pohl, potovalca, z Dunaja. — Sebenikar iz Rakeka. — Rismondo iz Dalmacije. — Holarek iz Pulja. — Kurz, zasebnik, s Štajerskega. — Šumer, sod. pristav, iz Metlike. — Omület iz Gorice. — Mittelbach, Botte, Tadler iz Zagreba. — Prager in Stein, trgovca, iz Budimpešte.

Umrli so:

23. septembra. Franc Jerina, posestnikov sin, 11 mesecev, Cesta v mestni log 16, dysenterie.

24. septembra. Viktor Rabič, ključarjev sin, 19 dni, Opekarske ulice 33, katar v črevih. — Ferdinand Lap, čevljarjev sin, 4 mesece, Stari trg 12, božjast. — Anton Pečnik, mizar, 29 let, sv. Petra cesta 37, jetika. — Marija Verhove, uradnikova vdova, 72 let, Rimska cesta št. 1, otrpnenje možgan.

25. septembra. Franc Ham, poštnega sluga sin, 7 mesecev, sv. Petra nasip št. 65, božjast.

Gričar & Mejač

preje M. Neumann.

Najstarejša in največja

konfeksijska zaloga

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

! Novo došle jesenske novosti!

v ženskih dež. plaščih, dolmanih, zgornjih suknjah, jaketih, potnih oblekah, pelerinih.

Največja izbéra

v otroških in dekliških plaščih in jaketih po jako zmernih cenah.

Ilustrovani katalogi zastoj in franko.

Jesenske vrhne snknje, menčikovi, vremenski plašči in obleke za gospode in posebno praktične za šolske dečke po najnižjih cenah.

Opomba: Takih konfeksijskih predmetov, kakoršnih nimava v zalogi, dajeva iz dobrega blaga, katerega se pri naju nahaja obilna vzgladna kolekcija, po meri in najnovejšem kroju točno in najceneje na Dunaju izdelati.

RAZPRODAJA

od M. Neumann-a prevzete 423 6-4

konfeksijske zaloge

po znatno znižanih cenah.

Pri *Vonu*: Gústman; Bernhardt; Weinberger; Wahle, trgovec; Neher, potovalec; Genz, inženir, z Dunaja. — Michéltich; Roleher, učitelj, iz Radgone. — Svetec, deželni poslanec, iz Litije. — Löffler iz Brna. — Globočnik, notar, iz Vel. Lašič. — Blau iz Kaniže. — Zeyringer, ces. svetnik in ravnatelj, iz Grada. — Braun, poročnik, iz Ljubljane. — Šabec, zasebnik, iz Trsta. — Bakarčič, zasebnica, z Reke. — Barboriš, župnik, od sv. Tomaža. — Vesel, dekan, iz Trnovega. — Luehnig, župnik, iz Knittelfelda. — Fantini, trgovec, iz Kamnika. — Treuman, trgovec, iz Bamberg. — Oplatek, trgovec, iz Norimberke. — Rosenberg, trgovec, iz Gere. — Eisler, trgovec, iz Budimpešte. — Gjorgjevič iz Požarevaca. — Weil iz Prage.

Pri *Južnem kolodvoru*: Ederer, Gröger, Leifert, Troll iz Karlovih Varov. — Wolf, potovalec, z Dunaja. — Uljarevič in Milošević iz Brke. — Hössler, trgovec s sadjem, iz Geislingena.

Pri *avstrijskem caru*: Gasparini z Dunaja. — Tinkel, potovalec, iz Gmunden-a. — Bresca, uradnik, iz Opatije. — Sablovski in Jugovac iz Trsta.

Pri *bavarskem dvoru*: Krakar, trgovec, iz Engersdorfa. — Högler iz Starega Loga. — Dobida, posestnik, iz Celja. — Erker, posestnik, iz Slovenje Vasi.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur
opazovanja		zrakomera v m m	toplomera po Celsiusu		
7. u. jut.		738.0	12.2	brezv.	megla
28.2. u. pop.		736.6	23.8	sl. jzap.	jasno
9. u. zveč.		736.6	16.8	sl. jug	"

Srednja temperatura 17.6°, za 3.8° nad normalom

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.			Dne 28. septembra.			Ljubljanske srečke, 20 gld.		
Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld. 70 kr.	Ogerska zlata renta 4%	112	gld. 40 kr.	Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17	30
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	35	Ogerska papirna renta 5%	100	45	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Zlata renta 4%, davka prosta	115	65	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	25	Salmove srečke, 40 gld.	62	20
Papirna renta 5%, davka prosta	100	45	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151	—	Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	—
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990	—	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153	70
Kreditne akcije, 160 gld.	312	50	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	15	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2795	—	—
London, 10 funtov strl.	119	65	Zastavna pisma	100	25	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99	25
Napoleonodor (20 fr.)	9	51	Kreditne srečke, 100 gld.	190	25	Papirni rubelj	1	20
Cesarski cekini	5	68	St. Genois srečke, 40 gld.	63	—	Laških lir 100	—	—
Nemških mark 100	58	70						

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje kapitalov priporočamo:

- 4% bolzansko-meranske prioritete.
- 4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
- 4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Dunajske komunalne promese

à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. velj.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 100.000 gld. avstr. velj.

Obe vkupe le 6 gld. avstr. velj.

Žrebanje dne 1. oktobra!